

Till
Boverket
boverket@boverket.se

Remissvar på Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader

Hörselskadades Riksförbund, HRF, är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation som företräder hörselskadades intressen. Vi arbetar för ett hörselsmart samhälle, där Sveriges 1,5 miljoner hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet.

Bristande tillgänglighet är diskriminerande och medför stora praktiska problem i vardagen för 1,5 miljoner hörselskadade barn och vuxna. Men vad värre är: bristande tillgänglighet innebär också att personer med hörselnedsättning utsätts för allvarliga risker – ibland till och med livsfara.

I dag består de flesta utrymningslarm och andra viktiga larmfunktioner av ljudsignaler, vilket innebär att de inte är fullt tillgängliga för hörselskadade. Ungefär en av fem vuxna och omkring 10 000 barn riskerar därför att missa larm, eftersom de hör signalen sämre än andra eller inte alls. Detta skapar inte bara otrygghet hos hörselskadade och närstående, utan kan i värsta fall få katastrofala följder.

Med andra ord: Tillgängliga utrymningslarm är en fråga om liv och död för 1,5 miljoner svenskar i alla åldrar.

Även otillgänglig information innebär en säkerhetsrisk för hörselskadade. Det är tyvärr mycket vanligt att hörselskadade missar viktiga varningsmeddelanden och säkerhetsinformation i olika krissituationer, eftersom sådana besked ofta förmedlas via högtalare och/eller radio, tv och andra ljudbaserade medier utan text.

Det är helt nödvändigt att komma till rätta med de säkerhetsrisker som hörselskadade i dag utsätts för. Det är dessutom vår bedömning att det skulle vara relativt enkelt. Det finns bra tekniska lösningar för att åtgärda problemen och minimera riskerna genom tillgängliga larm och kommunikationssystem.

Enligt 2 kap. § 40 ska utrymningslarm ”vara utformade med sådan förmåga att berörda personer som vistas i byggnaden på ett effektivt sätt kan nås av information om lämpliga

åtgärder vid utrymning. Med hänsyn till utrymmets användning ska följande särskilt beaktas:.... 4. Möjligheten att uppfatta larmet.”

Detta borde innebära att även hörselskadade ska kunna uppfatta larm vid utrymning – självständigt och utan att vara beroende av andra. Det är vare sig rimligt eller effektivt att personer med hörselnedsättning ska vara beroende av att ständigt vara i närheten av personer med god hörsel, som uppmärksammar dem på larm och viktiga meddelanden.

Vi anser därför att det måste ställas tydliga krav på att utrymningslarm ska signalera med både ljud och ljus (se till exempel standard EN 17210). Det räcker inte att detta enbart gäller publika utrymmen där ”personer med hörselnedsättning kan vistas utan direkt kontakt med övriga utrymmande exempelvis hygienrum”. På hotell, vårdboenden och andra verksamheter där personer sover krävs även taktilla larmsignaler.

HRF anser att förslaget till föreskrift ska ändras i 7 kap. § 40:

I publika lokaler där personer med hörselnedsättning kan vistas ska utrymningslarm kompletteras med optiska larmdon. I verksamheter/lokaler där personer sover ska även taktilla larmdon finnas.

Vidare behöver föreskriften om kommunikationssystem kompletteras med information som möjliggör att även hörselskadade kan höra och kommunicera via kommunikationssystemet. HRF föreslår därför denna ändring i 2 kap. § 29:

Utrymningsplatser ska vara.... 2. försedda med ett kommunikationssystem för tvåvägskommunikation, som ska vara tillgängligt för personer med hörselnedsättning.

Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader är till för alla människors säkerhet. Att dessa regelverk utformas för att trygga även hörselskadades säkerhet, det anser vi vara ett oavvisligt krav.

Vänliga hälsningar,
Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Mattias Lundekvam
förbundsordförande